

Dům, který měl štěstí

Ten dům měl minimálně dvakrát velké štěstí. Šťastnou ruku měl jeho budoucí majitel – režisér Martin Frič při výběru architekta a šťastnou shodou okolností se novými majiteli domu stali lidé, kteří citlivě obnovili jeho zašlou krásu.

TEXT: OLGA NOVOTNÁ, FOTO: JIŘÍ JELÍNEK

V odborné literatuře se o domu v pražské čtvrti Hodkovičky (ulice Na Lysinách) píše: Fričova vila z roku 1935 je památkově chráněný dům. Autorem projektu rodinné vily byl architekt Ladislav Žák. Na této stavbě byly uplatněny všechny charakteristické znaky českého funkcionalismu i nautismu, směru, jehož vyznavačem byl právě architekt Žák. Jeho domy připomínají elegantní, vzdušné lodě.

AŽ NA KAPITÁNSKÝ MŮSTEK

A podle čeho poznáte stavby zařazené do kolony český funkcionalismus? Podle obytných teras, pásových oken, rovných střech, zaoblených nároží, malých ložnic, trubkových zábradlí, kruhových oken a rampových schodišť.

Fričova vila je stavba o třech podlažích. Severní strana suterénu je přitom vestavěna do svahu. V přízemí domu je vstupní hala, tři ložnice, při-

Ladislav Žák (1900–1973)

Nejdříve studoval na Akademii výtvarných umění malířství a poté architekturu u profesora Gočára. Žákovy vily realizované před druhou světovou válkou v Praze patří k nejlepším a výtvarně nejušlechtlejším funkcionalistickým stavbám v ČR, jejich směr byl nazývá aerodynamický nebo nautický funkcionalismus. Po válce se Žák soustředil na teorii a praxi krajinařské a zahradní architektury, stal se vlastně zakladatelem a prvním průkopníkem ekologického myšlení u nás. Jeho kniha „Obytná krajina“ je zakladatelská teoretická práce, snažící se vystihnout specifika české krajiny a řešící vztahy krajiny k technickým dílům. Ve svých dalších studiích řešil problematiku ochrany přírody, vztah architektury k přírodě, vstup krajiny do měst a koncepce tzv. obytných zahrad. K nejznámějším vilám architekta Žáka patří Hainova vila (Na Babě 3), vila Čeněk (Na Babě 11), vila leteckého konstruktéra ing. Haina (Na Vysočanských vinicích 31) a vila herečky Lídy Baarové (Neherovská 8).

pomínající kajuty, šatna, koupelna, WC a komora. Okna v přízemí jsou situována převážně na jih. Před nimi je po celé jižní frontě domu dlouhá lodžie. Do patra se vstupuje jednoramenným schodištěm. V tomto podlaží je obývací pokoj, pracovna (a v původním psacím stole dodnes kaňky po Martinu Fričovi), jídelna, kuchyň (s podávacím okénkem na terasu), zimní zahrada a terasa. Třetinu patra zabírá venkovní terasa, směřovaná na jihozápad. Z ní vedou schody na další malou terasu – kapitánský můstek.

CITLIVÁ REKONSTRUKCE

V suterénu byl původně malý byt správce a technické zázemí. Dnes jsou v něm dva hostinské pokoje, ze kterých se vchází přímo do zahrady. Rekonstrukce vily se skvěle zhostila firma Kališ & Krátkoruký. Vlastní rekonstrukční práce probíhaly od září 2002 do dubna 2004. Vilou nás provázal Aleš Krátkoruký. Nezapomněl se zmínit o tom, že: „V interiérech je zachován původní, odborně repasovaný nábytek a svítidla od architekta Josefa Hesouna. Zcela nové jsou všechny přípojky, část vjezdu (ten je vyhříváný, aby se v zimě na strmé příjezdové cestě nedržel sníh) a obložení garáže, na které bude zelená

zahrada. Celkovou rekonstrukcí prošel i samostatně stojící skleník.“ Také upozornil na to, že noví majitelé vily respektovali původní situování obytného prostoru, dole zůstala „spací“ část, nahoře společenská (dnes se staví domy přesně obráceně), že na podezdívky plotu byl použit materiál Gabion (kámen umístěný v pozinkovaném koši), který se do krajiny chodí lépe než beton a že elegantní bazén je v provedení nerez. A na adresu architekta Žáka dodal: „K architektuře přistupoval vždy tak, že se do ní snažil promítnout rozměr člověka, který stavbu obývá a přírodu, která architekturu obklopuje.“ ■

Martin Frič (1902–1968)

filmový režisér, scenárista, herec a pedagog

Natočil filmy nejrůznějších žánrů, nejznámější jsou ale jeho komedie, například Lelíček ve službách Sherlocka Holmese, Tři vejce do skla, Katakomba, Škola základ života, Cesta do hlubin studákovy duše, Život je pes, Kristián, Eva tropí hlouposti, Počestné paní pardubické, parodie Pytláková schovanka, „utopická“ veselohra Císařův pekař a Pekařův císař nebo pohádka Princezna se zlatou hvězdou na čele.